

A. Sørensen: Jeg skal blot tillade mig at bemærke, i Anledning af, hvad den høit-agtede Minister har udtalt, at min Mening var egentlig ikke at adskille disse Haver fra hinanden; thi deres Maal skulde dog egentlig for en stor Deel være det samme, forsaavidt det angaaer Gartnerelever, som skulde dannes til at være Gartnere i Fremtiden, eller til at forestaae saadanne Haver som de ommeldte. Hvad enten denne Underviisning gaves fra En, som nærmest havde det Botaniske til Formaal, som jeg jo gjerne troer kunde være hensigtsmæssigt, eller ikke, det kunde være det Samme; imidlertid maatte han være i Stand til at omfatte det Hele, saavel det Botaniske som Driveri, Træplantning og hvad dertil maatte høre. Det forekommer mig, at det er af Bigtighed at bevare en saadan Green af Naturvidenskaben som Gartnervæsenet, og at den i et Land som dette, hvor den finder saamegen Anvendelse, ikke skulde miste sine bedste Dyrkere paa Grund af Mangel paa Underviisningsanstalter i saa Henseende.

Da ikke Flere ønskede at yttre sig, skred man til Afstemning over Sagens Overgang til anden Behandling, hvilken vedtoges eenstemmigt med 35 Stemmer.

Formanden: De Endringsforslag, som maatte ønskes tillede til anden Behandling af denne Sag, maa jeg bede afgivne inden imorgen Aften.

Vi gaae derefter over til den næste Sag paa Dagsordenen, som er Forslag til Lov, indeholdende en Bestemmelse om Amtsraadenes Sammensætning, med Undtagelse af Bornholms. Det er til første Behandling, denne Sag foretages.

Da Ingen begjærede Ordet, fattes Sagens Overgang til anden Behandling under Afstemning, og vedtoges eenstemmigt med 36 Stemmer.

Formanden: Ogsaa til anden Behandling af dette Lovforslag maa jeg bede Endringsforslag afgivne inden imorgen Aften, saafremt Nogen maatte ønske at stille saadanne.

Vi gaae derpaa over til den sidste Sag paa Dagsordenen. Det er Sagen, der angaaer Forslag til Lov om Selveten-

doms Indførelse paa det Sorø Akademie, Kjøbenhavns Universitet og Communiteteti Kjøbenhavn tilhørende Bøndergods. Det er til anden Behandling*), Sagen foretages. Der er intet Endringsforslag fremkommet. Jeg skal sætte SS 1, 2 og 3 under Behandling.

Orsted: Jeg stod i Beraad i sin Tid, om jeg skulde tage Ordet under første Behandling af denne Sag, eller opsætte det til anden Behandling. Paa Grund af tilfældige Omstændigheder tog jeg den sidste Beslutning. Jeg kan ikke være enig i det her foreliggende Lovforslag, ikke fordi jeg jo antager, at det omhandlede Bøndergods ogsaa bør, saavidt muligt, gaae over til Selveiendom, men fordi jeg troer, at de Betingelser, hvorunder det efter det foreliggende Lovforslag skeer, ikke ere hensigtsmæssige, og at de kunne blive til stor Skade for de videnskabelige Indretninger. Lovforslaget gaaer ud paa, at saavel Sorø Akademie som Kjøbenhavns Universitets og Communitetets Bøndergods skal behandles paa den Maade, som ved Lov af 8de April 1851 er bestemt med Hensyn til Statsgodset. Med Hensyn til dette Statsgods, var der jo i sin Tid mangfoldige Tvivl, og der var navnlig to Hovedpunkter i den forelagte Lov, hvorimod saavel Fleerheden af det nedsatte Uvalg som adskillige af Thingets Medlemmer her udtalte sig. Det er nu engang blevet Lov for det Staten tilhørende Bøndergods; men deraf er det ikke nogen Folge, at det Samme ogsaa bør gjælde for Sorø Akademie og de øvrige videnskabelige Anstalter, hvorom her er Tale. Det kan, efter mine Tanker, paa ingen Maade antages, at de Eiendomme, der tilhøre saadanne offentlige Indretninger, maae betragtes og behandles paa samme Maade som det egentlige Statsgods. Staten har vel Curatel eller Bærgemaal derover; men da Curatel og Bærgemaal ikke er det samme som Eiendom, saa kan Staten ikke anses for at være Eier af de Godser, der ere tillagte videnskabelige Anstalter eller andre offentlige Stiftelser i samme Forstand, hvori den er Eier af

*) Denne Sags første Behandling findes Spalte 2595—96.